

Wzrost liczebności bociana białego *Ciconia ciconia* na Ziemi Leszczyńskiej w roku 2010

Increase of the White Stork *Ciconia ciconia* population in the Leszno District in 2010

MARCIN TOBÓŁKA¹, STANISŁAW KUŹNIAK², KATARZYNA M. ŻOŁNIEROWICZ³, ŁUKASZ JANKOWIAK³,
MARCIN GABRYELCZYK⁴, MATEUSZ PYRC³, PAWEŁ SZYMAŃSKI³, PAWEŁ SIERACKI⁵

¹ Instytut Zoologii, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
60–625 Poznań, ul. Wojska Polskiego 71 C
e-mail: marcin_tobolka@o2.pl

² 64–100 Leszno, ul. gen. Sikorskiego 28/10
e-mail: stakuz@poczta.onet.pl

³ Zakład Ekologii Behawioralnej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
61–614 Poznań, ul. Umultowska 89
e-mail: kzołnierowicz@gmail.com, jankowiakl@gmail.com, lumm@vp.pl, paweelszymanski@gmail.com

⁴ 62–005 Bolechówko, ul. Lipowa 59
e-mail: uni51@interia.pl

⁵ 64–234 Przemęt, Biskupice 50
e-mail: psieracky@wp.pl

Słowa kluczowe: bocian biały, *Ciconia ciconia*, wzrost liczebności, program ochrony, Wielkopolska.

Niniejsza praca dotyczy inwentaryzacji gniazd bociana białego w byłym województwie leszczyńskim w roku 2010. Jej celem jest przedstawienie zmian liczebności i zagęszczenia badanej populacji oraz porównanie ich z danymi wieloletnimi. Zebrano dane o występowaniu bociana, efekcie lęgów poszczególnych par, usytuowaniu gniazd oraz zmianach tych parametrów, a także dane na temat stad nielegowych bocianów przebywających na danym terenie w okresie lęgowym. W roku 2010 liczba gniazd zajętych przez pary lęgowe (HPa) wyniosła 275. Bociany przeważnie budowały gniazda na słupach – 179 (65,1%), rzadziej na kominach – 51 (18,1%), drzewach – 20 (7,3%), budynkach – 16 (5,8%) i ambonach myśliwskich – 5 nowych gniazd (1,8%). Pary bocianów wychowały łącznie 602 podloty. Średnia liczba młodych na parę z sukcesem (JZm) wyniosła 2,69, a w przeliczeniu na statystyczną parę lęgową (JZa) – 2,19. Mimo iż badana populacja wykazuje wyraźny trend spadkowy, to w roku badań odnotowano duży wzrost jej liczebności (o ok. 25% w stosunku do 2009 r.). Średnia wielkość zniesienia dla 59 zbadanych par wynosiła 4,32 ($SD = 0,819$), a sukces klucia wynosił 92,4%. Średnio w każdym gnieździe wykluwało się 4,02 piskląt ($SD = 0,938$, $n = 59$). Przeżywalność młodych wyniosła 69,6%. Średnio w lęgu do momentu wylotu z gniazda dożywało 2,80 młodego ($SD = 1,270$, $n = 59$). Z 64,7% jaj dorastały lotne młode. W wyniku działań ochroniarskich Leszczyńskiej Grupy OTOP w 59 gniazdach prawie całkowicie ograniczono śmiertelność piskląt związaną z zaplątywaniem się w nylonowe sznurki, znoszone do gniazd przez ptaki dorosłe jako wyściółka.

SUMMARY

This work concerns the census of white stork nests in the former province of Leszno (4 154 km²) in 2010. The aim of this paper is to present changes in the abundance and distribution of the population under study and make comparison with long-term data. We collected data on the occurrence of storks, breeding results, nest location and changes in these parameters, as well as data on several aspects of breeding biology for 59 pairs, and on non-breeding flocks in the study area during the breeding season. The number of breeding pairs (HPa) was 275. In 2010 majority of/most of nests were built on pylons (179 (65.1%)), than tall chimneys (51 (18.1%)), trees (20 (7.3%)) buildings (16 (5.8%)), or hunting pulpits (5 new nests (1.8%)). In 2010 white storks raised 602 young (JZG). The average number of young raised by a successful breeding pair (JZm) was 2.69, and in terms of all breeding pairs (JZa) it was 2.19. For details see Table 1. In comparison to data for 2009 the studied population appears to have been increasing (over 25%) (Kuźniak 1994, 1995; Kuźniak, Tobółka 2010). Mean clutch size for 59 studied pairs was 4.32 ($SD = 0.819$), hatching success – 92.4%. In every nests hatched 4.02 chicks on average ($SD = 0.938$, $n = 59$). The survival rate of chicks was 69.6% on average. In average brood to fly survived 2.80 young ($SD = 1.270$, $n = 59$). From 64.7% of eggs raised offspring. As a result of the protecting activity of the OTOP Leszno Group in 59 nests was almost completely reduced chick mortality associated with entanglement in nylon strings.